

[J. S. Foget.]

at tage hans og ikke Politivadkatens Synspunkt som Grundlag. Denne Skrivelse er som anført af 31. Juli. I Forvejen havde Justitsministeriet under 11. Juni samme Aar tiltraadt en Indstilling om, at Efterforskningen blev udvidet til at omfatte Spørgsmaalet om, hvorvidt der af Medlemmerne af Kød- og Kvægeksportudvalget eller dets Sekretær maatte være udvist noget straffbart Forhold. Allerede Dagen efter, den 12. Juni, afsagdes Kendelse om Ransagning hos Medlemmerne af Eksportkompagniet. Om denne Ransagning udtaler Dommeren i sine Præmisses, at den dog ikke blev udført. Altsaa, her synes vi at staa over for et positivt Resultat af Landbrugsministerens Skrivelse: den Ransagning, hvorom Kendelse var afsagt, standses, og faa Dage efter meddeler Politivadkaten, at han ikke vil lede Sagens Oplysning med Hensyn til den Del af Sagens Behandling, som derefter foreligger. Det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsens Forsvarer, Højesteretssagfører Heilesen, protesterede straks ved Skrivelse af 19. August, men der var intet at gøre. Anklagemyndigheden blev forunderlig tavs; det var ikke længere den, der skulde tage Initiativet. Nej, nu maatte det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsens Sagfører værsaagod fremlægge Beviser for de fremførte Paastande. Sagen var fra nu af en Injuriesag mod det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen, ikke en upartisk Undersøgelse af hele Sagen, og dermed, foranlediget af Ministerens Skrivelse, kom Undersøgelsen i afgjort Modstrid med det Grundlag, paa hvilket Undersøgelsen var rejst.

Jeg maa tillade mig at citere daværende Justitsminister Zahle, der den 9. November 1934 — Sp. 1263—64 i Tidenden — udtalte:

„ . . . det, her vil blive stillet Forslag om fra Rigsadvokatens Side, er ikke et Injuriesøgmaal . . . Nej, det er en offentlig Undersøgelse i Henhold til Retsplejelovens § 725, hvor man med hele Retsapparatet søger at skaffe Klarhed i hele Sagen . . . “

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller spurgte da Justitsministeren — Sp. 1266 —:

„For at der derfor ikke skal være nogen Tvivl, stiller jeg det Spørgsmaal . . . om den Undersøgelse, som den højtærede Minister har tænkt sig at iværksætte . . . skal iværksættes . . . ifølge Retsplejeloven § 725, 3die Stykke. . . “

Hertil svarede Justitsministeren da:

„Ja, det, den offentlige Undersøgelse maa gaa ud paa ifølge Retsplejelovens

§ 725 . . . er at faa oplyst, hvordan det forholder sig med hele denne Sag, . . . “

Dette Grundlag blev altsaa ikke fulgt, og ingen har mere end det ærede Medlem Hr. Christmas Møller Grund til at anke herover. Hidtil er det imidlertid ikke sket.

Forholdet er da i store Træk det: Det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen fremsætter sin Klage over et administrativt Udvalgs Transaktioner. Landbrugsministeren bliver vred over, at det ærede Medlem tillader sig at kritisere, og lader Udvalget skrive en lang, paa flere Punkter misvisende Redegørelse, som Ministeren uden videre godkender og sætter sit Navn under som en endelig Dom, uden Undersøgelse. Da det ærede Medlem fortsætter sine Angreb, og da Ministeren derved tvinges ind i en offentlig Undersøgelse, viser det sig efter ganske faa Forhør, at Politivadkaten anmoder om Tilladelse til at udvide Undersøgelsen til at omfatte Spørgsmaalet om, hvorvidt de private Eksportører havde gjort sig skyldige i noget straffbart Forhold. Eksportørerne udtaler sig derefter uden Vidneansvar, og deres Udtalelser lægges i flere Tilfælde til Grund for den senere Dom. Der afsiges Kendelse om Ransagning hos Eksportørerne, og Politivadkaten resumerer i en Række Punkter Resultatet af Undersøgelserne og indsender disse til Justitsministeriet. Da springer Bomben. Landbrugsministeren griber ind i Sagen og anmoder Justitsministeriet om at tage sine Synspunkter i Betragtning under de kommende Forhør. Ransagningen hos Eksportørerne opgives, Politivadkaten ophører med at lede Undersøgelsen, og Sagen ændres til en almindelig Injuriesag imod det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen og en kriminel Undersøgelse af Forholdet rettet mod ham.

Dette kan næppe finde bedre Betegnelse end den, et Blad gav, da det skrev: „Dette er politisk og statslig Raaddenskab. . . “ (Afbrydelser: Aah!). Jeg citerer et Blad. Det er nemlig direkte stridende mod Grundlovens § 2, der lyder:

„Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udøvende Magt er hos Kongen. Den dømmende Magt er hos Donstolene.“

Ved denne Indgriben har den administrative Magt grebet ind over for den dømmende Magt, og dermed har Ministeren krænket selve Grundloven. Det er jo ikke noget Særsyn i Diktaturstater, at den dømmende Myndighed kun er et Genskin af den administrative, men den høje Regering herhjemme gentager jo Dag efter Dag, at man dog først og fremmest er Demokrater og